

**Fond za zaštitu životne sredine
RS upozorava na Svjetski dan
energetske efikasnosti**

Štednja i očuvanje energije STIL ŽIVOTA BUDUĆNOSTI!

**PIŠE: Nikolina Brnić, portparol Fonda
za zaštitu životne sredine RS**

Energetska efikasnost predstavlja razvoj i primjenu tehnologija i mjera kojima se ostvaruju energetske uštede u smislu smanjenja iscrpljivanja prirodnih resursa, i smanjenja negativnih uticaja na životnu sredinu.

Jednostavnije rečeno, energetska efikasnost jeste upotreba manje količine energije (energenta) za obavljanje istog posla, odnosno funkcije (grijanje ili hlađenje prostora, rasvjeta, proizvodnja različitih proizvoda...). Bitno je napomenuti da se energetska efikasnost nikako ne smije posmatrati kao štednja energije jer štednja uvijek podrazumijeva određena odricanja, dok efikasna upotreba energije nikada ne narušava uslove rada i življenja.

Obnovljivi izvori energije predstavljaju oblike energije koji se u prirodi mogu naći u slobodnom obliku, a tu spadaju biomasa, riječni tokovi, sunce, vjetar, geotermalna energija, aerotermalna energija, biogasovi... U svijetu se velika pažnja posvećuje upravo energetske efikasnosti i očuvanju energije, i u tu svrhu se 05. marta svake godine obilježava **SVJETSKI DAN ENERGETSKE EFIKASNOSTI**.

Fond za zaštitu životne sredine Republike Srpske se na ovaj način želi priključiti obilježavanju i još jednom skrenuti pažnju javnosti koliko svakodnevno bespotrebno utrošimo energije, kao i da samo mala promjena stila života doprinosi i domaćinstvu u smislu ekonomske uštede, kao i društvu u smislu zaštite životne sredine.

Energetska efikasnost podrazumijeva smanjenje gubitka energije bez narušavanja komfora, standarda života

i može se realizovati kako u oblasti proizvodnje, tako i u oblasti potrošnje energije. Primjenom savremenih tehnologija, edukacijom i podizanjem svijesti javnosti moguće je ostvariti racionalno upravljanje energetske resursima, odnosno, moguće je smanjiti godišnje finansijske izdatke. Navešćemo samo jedan običan primjer iz svakodnevnog života: istraživanja su pokazala da, ukoliko bismo recimo samo tri sijalice u stanu zamijenili štedljivim, na godišnjem nivou bismo uštedili i do 70 konvertibilnih maraka. A šta je sa ostalim mnogo većim potrošačima? Ušteda se može postići na mnogo načina: pravilnim i umjerenim korišćenjem grijnih tijela, smanjenjem bespotrebnog utroška vode, kvalitetnom kućnom izolacijom, ugradnjom termostata i dvotarifnog brojila, izborom adekvatnih kućnih uređaja (štedljive klase) i na još mnogo, mnogo načina...

Postoji niz razloga koji podstiču energetske efikasnost, tj. štednju energije, a najvažniji su ekonomsko-finansijski razlozi, velika primarna potrošnja energije i težnja ka njenom smanjenju, tehnički zastarjela energetska rješenja i zaštita životne sredine. Naime, uz smanjenje potrošnje energije i uštedu novca cilj je i direktno smanjenje ispuštanja štetnih gasova u okolinu i smanjenje problema globalnog zatopljenja.

Takođe veoma važan segment energetske efikasnosti jeste i korišćenje otpada u energetske svrhe, jer se time može povećati energetska efikasnost i do 30 odsto.

Primjenom savremenih tehnologija za unaprijeđenje energetske efikasnosti, edukacijom, podizanjem svijesti i promjenom načina ponašanja zaposlenih, moguće je ostvariti racionalno upravljanje energetske resursima i u javnim institucijama i pratećoj infrastrukturi, koji su

jedni od najvećih potrošača. Razvijene evropske zemlje ulažu ogromna novčana sredstva kroz projekte kvalitetnih sistema izolacije, grijanja i hlađenja upravo javnih objekata.

U sprovođenju mjera energetske efikasnosti potrebno je da se sistematski uključe sve sfere društva, jer to nije samo posao državnih institucija, nego i svih drugih organa, opština, privatnih kompanija, nevladinih organizacija i svakog pojedinca.

Takođe je potrebno koristiti iskustva drugih zemalja koje su u tome otišle jako daleko ispred nas, pogotovo u osvješćivanju građana. Da bi se uticalo na svijest ljudi potrebno je uložiti mnogo truda kako bi im se predočio globalni problem, kako zagrijavanja, tako i moguće "potrošnje" pojedinih energenata. O uštedi u novčaniku ne treba tako mnogo dokaza pa neka nam, dok se ekološki ne osvjestimo, bar to bude primaran razlog da se energetske efikasno ponašamo i štedimo energiju.

Ušteda se može postići na mnogo načina: pravilnim i umjerenim korišćenjem grijnih tijela, smanjenjem bespotrebnog utroška vode, kvalitetnom kućnom izolacijom, ugradnjom termostata i dvotarifnog brojila, izborom adekvatnih kućnih uređaja (štedljive klase) i na još mnogo drugih načina

